

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Інститут управління, психології та безпеки
Кафедра соціально-поведінкових, гуманітарних наук
та економічної безпеки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ВК 13. Продовольча безпека

міждисциплінарна освітньо-наукова програма – **Економічна безпека соціально-економічних систем**

рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

галузь знань – 07 Управління та адміністрування,
05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність – 073 Менеджмент, 051 Економіка

вид дисципліни – вибіркова

мова викладання – українська

Інформація про викладача
д.е.н., професор
Пушак Ярослав Ярославович
slpush@i.ua

Львів
2024

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціально-поведінкових,
гуманітарних наук та економічної безпеки ІУПБ
Протокол №15 від 27 червня 2024 р.

Розробник (викладач)
професор кафедри соціально-поведінкових,
гуманітарних наук та економічної безпеки ІУПБ
д.е.н., професор

/підпис/

Ярослав ПУШАК
/ініціали та прізвище/

Продовольча безпека: силабус з навчальної дисципліни. Львів: Львівський
державний університет внутрішніх справ, 2024. 7 с.

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	3 семестр
Обсяг	4 кредити ЄКТС (120 год.)
Анотація	<p>Метою курсу є поглиблення, розширення та систематизація раніше здобутих знань щодо теоретичних основ безпеки, вироблення практичних навиків та аналітичних здібностей у діагностиці продовольчої безпеки, розробленні практичних рекомендацій щодо її зміцнення.</p> <p>Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є вивчення понятійних категорій, набуття навиків проведення аналізу стану, взаємозалежностей, оцінки, методів регулювання продовольчої безпеки в системі економічної безпеки держави в трансформаційних умовах.</p>
Мета вивчення дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії безпекових компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до МОНП «Економічна безпека соціально-економічних систем»
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача за МОНП «Економічна безпека соціально-економічних систем»	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, сферах економіки і безпеки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та креативності.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(ФК)	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, використовуючи сучасні методології, методи, інструменти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті, економіці, економічній безпеці та дотичних до них міждисциплінарних напрямках,</p> <p>СК04. Здатність обґрунтовувати управлінські, економічні та безпекові рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів, ризиків та загроз із застосуванням сучасних моделей, цифрових технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.</p> <p>СК06. Здатність оцінювати та аналізувати стан безпеки соціально-економічних систем, загрози їм та визначати рівень ефективності їх безпекової діяльності, а також надавати наукові консультації та формувати експертні висновки у сфері безпекознавства.</p>
№ Програмних результатів за МОНП	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
PH01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
PH08	Розробляти управлінські, економічні та безпекові рішення, враховуючи закономірності розвитку соціально-економічних

	систем і процесів, ризику та загрози, а також застосовувати сучасні моделі, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення.								
PH09	Діагностувати загрози й небезпеки функціонуванню соціально-економічної системи, визначати її безпековий стан, а також розробляти й надавати наукові консультації та формувати експертні висновки у сфері безпекознавства.								
Види навчання	Лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота (поділ за видами занять подано у 3 розділі)								
Методи контролю	Поточний контроль, залік								
3. Структура навчальної дисципліни									
Назви тем	Кількість годин								
	разом	денна форма			заочна форма			разом	у тому числі
		у тому числі	л	с	с.р.	у тому числі	л		
Тема 1. Продовольча безпека як складова економічної безпеки держави	18	2	4	12	18	2	2	10	
Тема 2. Продовольча безпека України та основні чинники її формування	18	2	4	12	18		2	10	
Тема 3. Інновації як фактор безпеки держави	18	2	4	12	18	2	2	10	
Тема 4. Соціальна складова продовольчої безпеки	18	2	4	12	18	2	4	10	
Тема 5. Якість продовольчих ресурсів	18	2	4	12	18		2	10	
Тема 6. Альтернативні види продовольства	18	2	4	12	18		2	10	
Тема 7. Формування ринку продовольства	12	2	4	6	12	2	2	10	
Залік									
Усього годин	120	14	28	78	120	8	16	96	
Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	ОК 5. Теорія і методологія безпеки соціально-економічних систем ОК 6. Сучасні концепції управління та економічного розвитку								
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	ОК 9. Педагогічна практика Кваліфікаційна робота								
4. Організація навчання і контролю									
Проведення занять та консультацій	Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та міждисциплінарною освітньо-науковою програмою ЛьвДУВС. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються. Консультації проводяться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Кривоноса, 1, (або через e-mail викладача).								
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів у ЛьвДУВС та Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС порядок відпрацювання пропущених								

	<p>навчальних занять та незадовільних оцінок визначається інститутом (деканатом факультету, центром післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання) / кафедрою та доводиться до відома здобувачів вищої освіти.</p> <p>Відповідно до графіку затвердженого на кафедрі відпрацювання відбуваються очно або у формі відео-конференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Moodle</p>
<p>Допуск до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі отримання мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання та має відпрацьовані пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)</p>
<p>Система оцінювання</p>	<p>Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання.</p> <p>Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських, практичних заняттях, за виконання (підготовку) презентацій та тестових завдань з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали.</p> <p>Критеріями проходження здобувачем вищої освіти поточного оцінювання має бути отримання ним обов'язково мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання з міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Економічна безпека соціально-економічних систем» в процесі поточного оцінювання.</p> <p>Оцінювання знань та умінь на семінарських та практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:</p> <p>Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, аспірант вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання.</p> <p>Оцінка "Добре"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, аспірант добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення.</p> <p>Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо питання розкрито не повністю, здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки.</p> <p>Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.</p> <p>Оцінювання рівня підготовки та виступу з презентацією здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:</p> <p>Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання аспірант вільно орієнтується в матеріалі; презентація оформлено відповідно до встановлених вимог.</p> <p>Оцінка "Добре"- виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання аспірант добре орієнтується в матеріалі; презентація оформлено відповідно до встановлених вимог.</p> <p>Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо тема презентації розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; презентація оформлено відповідно до</p>

	<p>встановлених вимог.</p> <p>Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо тема презентації не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та нелогічно; під час відповідей на запитання аспірант не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципів помилки. Оформленість презентації немає значення.</p> <p>Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:</p> <p>Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90-100% завдань.</p> <p>Оцінка "Добре"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71-89% завдань.</p> <p>Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 50 -70% завдань.</p> <p>Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0-49% завдань.</p> <p>Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі заліку за 100-бальною шкалою та виставляється на основі набраних балів на семінарських заняттях.</p>
Шкала підсумкового оцінювання	<p>Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС</p> <p>https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html</p>
Академічна доброчесність	<p>Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126</p> <p>https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»</p>
5. Літературні та інформаційні джерела	
Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Продовольча безпека: світові тенденції та можливості агропродовольчого комплексу України. Колетивна монографія за ред.. Шинкарук Л.В. К : Національний університет біоресурсів і природокористування України. 2022. 307 с. 2. Пушак Я.Я. Механізми управління системою продовольчої безпеки регіону: теорія, методологія, практика: монографія. Херсон: Айлант, 2012. 324 с. 3. Тринько Р. І. Продовольча безпека : аналітична діагностика : Монографія. Львів. 2010. 168 с. 4. Трушкіна Н. , Пушак Я. Інфраструктурне забезпечення організації логістичної діяльності підприємств харчової промисловості України у контексті продовольчої безпеки. <i>Food Industry Economics</i>, 15(3), 2023, С. 65-80 5. Pushak, Y., Lagodiienko, V., Basiurkina, N., Nemchenko, V., & Lagodiienko, N. (2021). Formation the system for assessing the economic security of enterprise in the agricultural sector. <i>Business: Theory and Practice</i>, 22(1), 80-90. 6. Pushak, Y., Zaichenko, V., Kornicheva, H., Petrukha, S., Kharabovskiy, Y. Features of the Impact of Military Actions on Food Security. <i>INTERNATIONAL JOURNAL OF COMPUTER SCIENCE AND NETWORK SECURITY</i>. 2022. Vol. 22. Iss. 6. P. 33-38.
Методичне	1. Методика визначення основних індикаторів

забезпечення	<p>продовольчої безпеки. Постанова КМУ №1379 від 5 грудня 2007 року.</p> <p>2. Навчально-методичний посібник для практичних занять з навчальної дисципліни «Право продовольчої безпеки» для студентів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» / Уклад.: Бакай Ю.Ю., Данілік Д.М., Кондратенко Д.Ю., Корнієнко Г.С. та ін. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2023. 68 с</p>
Інформаційні ресурси	<p>Посилання на електронну бібліотеку: https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh, Moodle</p>
6. Опитування щодо якості викладання	
<i>Опитування буде проводитися після завершення навчання в он-лайн режимі, посилання буде надано перед опитуванням</i>	